

<p>شرح اشتراك</p> <p>مرکز (۹) افغانی (محررين دائمی)</p> <p>داخله (۱۰) معلمين</p> <p>خارج (۴) كلاسار معلمين</p> <p>واحدفروشی و اشتراك ششماهه ندارد</p>	<p>آئینه عرفان</p> <p>مجله علمی، ادبی، مصور، ماهانه</p> <p>دوره دوم سال نهم</p>	<p>عنوان</p> <p>وزارت معارف</p> <p>ریاست تعلیم و تربیه</p> <p>مقالات وارده اعاده نمیشود.</p> <p>اصلاح و درج حق اداره است</p>
---	---	--

نمره مسلسل ۱۲۲

- ۱ -

دلو ۱۳۱۸

ترجمه احمد علی خان کهزاد

پیوسته بگذاشته

بگرام در دو جلد

روز کشف ابن پیاله که عبارت از ۱۷ می ۱۹۳۷ است در حقیقت روز آغاز کشفیات مهم بگرام بشمار میرود. اشیای شیشه که تعداد آن فوق العاده زیاد است (شکل ۲۵) بلاشبه از محصول کارخانه های شیشه سازی سواحل فیسی (نیر Tyr سیدون Sidon و غیره) میباشد که در تمام دنیای قدیم دارای شهرت بلندی بود. فراموش نباید کرد که اشیای شیشه مکشوفه بگرام اکثرش کارهای استادان معین میباشند که تاریخ آنها را بکمال صحت معین مینوایم. مثلاً در بشقاب قشنگ « هزار گل millefiori » (شکل ۹ و ۱۰) نمبر ۱۵۹ (۱۱) مربوط به قرن اول مسیحی، بشقاب رخ دار (شکل ۲۲) نمبر ۱۱۷ (۳۰) مربوط به قرن اول یا دوم مسیح کیلاس هاوشیردانی (شکل ۴۲) نمبر ۲۰۴ (۵۷) نمبر ۲۰۶ (۵۹) متعلق قرن سوم ظروف ماهی شکل (شکل ۲۶) نمبر ۱۹۳ (۴۶) و شکل ۴۵ نمبر ۲۱۰ (۶۴) مربوط قرن سوم ظروفی که باخمیره شیشه مزین شده (شکل ۲۳-۲۷) مربوط به آخر قرن سوم تا اوائل قرن چهارم میباشد. در قطار ظروف شیشه که نقوش ملون دارند بعضی ها مانند اشکال

نمبر ۱۹۷ (۵۰) (از شکل ۲۹ تا ۳۶ ملاحظه شود) فوق العاده مهم اند .
 شیردانی دسته دار و يك قاب دسته دار (از شکل ۱۳ تا ۱۹) که از سنگ رخام
 ساخته شده اند نمونه های ظروف مفرغی را یاد دهانی میکنند که نظیر آن در موزه های
 اروپا و مخصوصاً «نایپل» و «یومیپی» (۱) زیاد است. کرائی های مسی و سنگ های
 ترازو (شکل ۵۶ تا ۵۹) به قرن دویاسوم عهد مسیحی نسبت شده میتواند .
 تذکار این مسئله بی مناسب نخواهد بود که يك سکه مفرغ کنشکا در مجاورت یکی
 از کرائی ها و دودانه سکه دیگر کوشانی در داخل یکی ازین ظروف کشف شده است
 (۲۸۹) (۱۴۳) پس این حصه آثار مکشوفه که از حصه های شرقی امپراطوری
 روما باینجا آورده شده از نقطه نظر تاریخ مربوط به قرن اول تا چهار مسیحی
 میباشد. بزبان دیگر میتوان گفت که از سال های اخیر سلطنت ا و گوست
 تا آخر عصر زمامداری «کونستانتن» را در بر میگیرد (۳۳۷ بعد از مسیح) از طرف
 دیگر این مسئله بر ما هوید است که روابط بین شمال هند
 و روما در عصر گوست (۶۳ ق م - تا ۱۴۴ بعد از مسیح) و ترا جان
 (۱۱۷ - ۹۸ ب م) و «هاردین» (۱۳۸ - ۱۱۷ ب م) بقدر کافی انبساط داشت
 در اثر آثار مکشوفه بگرام به اثبات قطعی رسیدند که روابط بین این حصه آسیا
 و قسمت های شرقی امپراطوری روما تا اوائل قرن چهارم عهد مسیح دوام
 نموده است . این ملاحظات بکمال وضاحت این نظریه را روشن میسازد که صنعتگران
 کاپیسا از هیکل تراش گرفته تا کاس نیکه قالب گیری میکردند هیچگاه تصادم
 را با منابع الهامات عالم غربی صنایع یونان و بودائی از دست نداده اند . قسمت
 عمده و دلچسپ تر نتایج این حفريات عبارت از صفحات و لوايح عاج با استخوانی
 (۱) يك دولاچه دسته دار مسی در میان آثار مکشوفه تا کنز بلا هم وجود دارد
 (حفريات سر جان مارشل)

است که دارای تزیینات کنده شده و برابر جسته میباید شد. این پارچه های عاج و استخوان عبارت از صفحات جدار های خارجی صند و قچه هائی است که کف اطاق را از مرکز تادیوار جنوبی اشغال نموده بود علاوه برین درین منطقه لوایح بزرگ دیگری (۲۶ متر × ۴۵ متر) هم کشف شده است که تصاویر «یاکشی» یا ارباب النواع در بانی با تمام بلندی قامت تراشیده شده است (شکل ۷۵ تا ۸۱) تمام این اسباب ها چون با خاک مرطوب زمین مدت مدیدی تصادف داشت رطوبت کم و بیش در آنها اثر کرده و بعضی قسمت ها را خراب نموده است فقط بعضی صفحات کوچک عاج که قریب حصه جنوب شرقی دیوار اطاق کشف شده (شکل ۶۵ نمره ۲۵۰) (۱۰۴) (شکل ۶۷ نمره ۲۵۲) (۱۰۶) به منتهای خوبی محافظه شده چنانچه حتی جلای روی عاج مذکور هم از بین نرفته است. در جای دیگر در قسمت وسطی اطاق بعضی قطعات عاج کاملاً مبدل به گرد شده و چند پارچه آن بصورت آهک از هم میپاشید بعضی صند و قچه ها ظاهراً چنین معلوم میشد که محکم و با درام خواهد بود ولی به مجرد اینکه برای برداشتن آن از زمین تزیینات گرفته میشد اجزای آن از هم متلاشی میگردد. قسمت چوبی صند و قچه ها که از حقیقت صفحات عاج و استخوان بر روی آن محکم شده بود در بعضی جا پارچه و در بعضی های دیگر کاملاً مبدل به گرد شده بودا کرد در بعضی نقاط بعضی قطعات عاج (با تزیینات مشبک) در بعضی مقطوعات طویل هنوز به ورقه های نازک میکالتصاق داشت از تمام سایر قسمت های عاج یا استخوان با خاک تصادم داشت با این مشکلات باز هم تا اندازه که امکان داشت بعضی ارکان متلاشی و عوامل متفرقه بعضی صند و قچه ها را جمع نمودیم و با وجود خرابی های زیادی که عاید شده بود صند و قچه ۲-۳-۹- را تحت مطالعه و غور گرفته و موسیو ژان کرل کوشش نمود تا از روی عوامل باقی مانده صورت اولیه صند و قچه نمره دوم را بسازد

(شکل ۱۰۲) ملاحظه باید نمود که اندازه عمق صندوقچه ها محدود است .
 (شکل ۹۹ تا ۱۰۲) قرار بیکه پیشتر به ملاحظه رسید صفحات خارجی این صندوقچه ها
 از قطعات عاج و استخوان تشکیل شده بود در بعضی صندوقچه ها مثل (نمر اول
 و دوم) مقدار عاج خیلی کم است تنها در صندوقچه نهم (صورت ضلع بزرگ
 آن در شکل ۱۰۳ دیده شود) تمام قطعات و پایه های آن از عاج بود اندازه صندوقچه
 نهم دوم قرار ذیل بود ارتفاع ۱۴ ر متر، طول ۳۴ ر متر عرض ۳۵ ر متر
 اندازه چوب صندوقچه ۲٫۱ ر متر × ۱۱ ر متر . این صندوقچه ها از خود پایه ها
 برآمده مدوری داشت که قسمت آن از ورقه مس پوشیده شده بود صفحه قسمت فوقانی
 آن از پارچه های طولانی استخوانی تشکیل شده بود که اندازه طول آن ها فرق داشت .
 علاوه برین یکی از پارچه های تزئیناتی هم حك شده بود (شکل ۱۰۷-۳۱۶)
 (۱۷۰) اضلاع آن تماماً از پارچه های طویل تشکیل شده بود و با لای صندوقچه
 نهم دو قطعه عاجی گذاشته شده بود که به احتمالاً سرپوش آن را تشکیل میداد .
 (شکل ۱۷۵ و شکل ۱۸۱-۳۲۹) پارچه های زاویه های
 اضلاع عبارت از تکه های کم بر و طویلی بوده که بکمال لطافت در آن تصاویر حك شده بود
 (شکل ۱۵۵ تا ۱۵۸ و شکل ۱۶۲-۱۶۳-۳۲۹) (۱۸۳ j-i-f-e-d-c)
 و این تکه ها پارچه های کوچک دیگری را محاط میکرد (شکل ۱۵۹ تا ۱۶۱- شکل
 ۱۶۴ تا ۱۷۴-۳۲۹) (۱۸۳ i-e-a-l) که پایه های آنها را از هم جدا کرده
 بود . بسالای این پارچه های کوچک تزئیناتی قشنگ بشکل نوار
 وجود داشت که متأسفانه خیلی خراب شده بود (شکل ۱۵۳) هکذا پارچه های
 طویل ترین قسمت تحتانی صندوقچه را نیز قرار گرفته بود با نگاه
 شخصی در اطراف تزئینات حك شده و برجسته ، بلاشبه به ثبوت میرسید که این
 صندوقچه ها اصلاً مال هنداند و از روی مطالعات عمیق موضوع های منقوش تعیین

میباشد بالای عدد زیاد قطعات تکرار شده است. (شکل ۱۹۰ صحنه با تصاویر آد مها) در بعضی جاها بر گهای گلهها بیشتر تر هم کننده شده اند (شکل ۲۱۳ نمره ۳۳۳ [۱۸۷ B ۱۸۷]). نقوشی که با بین روبه حك شده دارای سبك های مختلفی میباشد و در بعضی صحنه هائی که موضوع آن نمایش دادن اشخاص است اطراف بدن بادو خط رسم شده (شکل ۲۰۶ و ۲۰۷ نمره ۳۳۲ [Ni و Mi ۱۸۶]). این روبه های مختلف حکاکی اخیر با بین منجر شد که اول تمام مناطقی را که عاری از نقوش است خالی کند و ثانیاً با بین ترتیب قسمتهای مزین و مصور بر جسته معلوم شود. وضعیت بین ۱ لبین نقوش شیکه به قلم فولادی ترسیم شده (تخینک الف) دو نقوش بر جسته هموار (تخینک ب) که خالی کردن مناطق غیر مصور بدست می آید در صفحه نمایش یافته که يك پرنده را به نیم رخ چپ نمایش میدهد (شکل ۲۱۴ نمره ۳۳۳ [۱۸۷] تخینک الف نمره ۱ اطراف خارجی شکل محفظه و منطقه منقوش کمی کننده شده است و این رو به است که صنعت کار در آن کوشش نموده است تا بر جستگی های قسمت منقوش از حد زیاد نشود (بشکل ۸۴ تا ۸۸ - شکل ۲۲۱ نمره ۳۲۴ [۱۸۸ A ۱۸۸]). تخینک الف نمره ۲ بالای این اصول زحمت زیاد در اصل کشیده و ازان سخن بمیان خواهد آمد. (تخینک ج) بر جستگی هموار (تخینک ب) که باروبه الف نمره ۱ در اثر خالی نمودن قسمت های غیر منقوش بدست می آید در قطعات زیادی که نباتات و حیوانات رانمایش میدهد استعمال شده است.

(شکل ۸۲ نمره ۳۳۱ a ۱۸۵) (تزیینات تمام اجزای صندوقچه نمره نهم مربوط به سبك بکار (ج) است (شکل ۱۵۳ - ۱۵۴) تخینک «بر جستگی متوسط» بکمال ترفی خود در سید است. قطعات بزرگی (شکل ۱۷۵ و ۱۸۱ نمره ۳۲۹ ۱۸۳) - تمثال های این سبك را

را نمود میکند. خطوط عمیق خارجی بدن ها چون سا به در خود جمع میکند پست و بلندی های اعضای تصاویر را به منتهای خوبی ترسیم میکند. جزئیات طبیعی بدن بکمال مهارت نشان داده شده (در کتلاک نمرة ۳۲۹ به تعریف مراجعه شود). نقوش دیگری که در حاشیه قطعات بزرگ عاج (شکل ۱۸۳ - ۱۸۴) نمایش یافته اند با بکده تصاویر حیوانات که روی پارچه های کوچک رسم شده اند کمال عروج این تخنیک را و نمود میکنند. در بعضی قطعات به رویه کلاسیک برجستگی های آثار منقوشه خیلی زیاد است و این منظور در حکاکی روی چوب خیلی ها استعمال شده است صنعت کار در برن سیک تنها به کندن قسمت های غیر منقوش قناعت نمیکند بلکه گاه گاه بکلی آنرا می برد و به این نیت نقوش شکل مشبک بخود میگیرد و با تخنیک ب (شکل ۷۳ نمرة ۳۲۸) (۱۸۲) و شکل ۲۱۸ نمرة ۳۳۳ (C-۱۸۷) و تخنیک ج (شکل ۲۰۸ نمرة ۳۳۲) (K-i-۱۸۶) شکل ۲۰۷ (M-L-۱۸۶) روی قطعات عاج مکشوفه بگرام آثار الوان مشهود است و رنگ سرخ از همه بیشتر معلوم نمیشود. در صحنه هایی که موضوع نقش تصاویر اشخاص است رنگ سیاه بعضی اوقات خطوط خارجی را تیز تر میسازد و هم بارنگ سیاه رنگ شده و چشم هاهم باین رنگ سرمه شده است از سایر رنگ ها چندان اثری نیست بعضی لکه های سبزی که روی بعضی قطعات بنظر میرسد زاده رنگ سایر رنگ ها میباشد.

بیشتر با اسنادی که شایان مقایسه با قطعات عاج بگرام بود اشاره شد. از همه بیشتر باید به «سانشی» رجوع کرد زیرا در بعضی صحنه های کلاسیک مدرسه قدیم هند که در تزئینات دروازه شرقی و شمالی استویه بزرگ و بیک پایه نردبان زینه استویه نمرة دوم کار شده و مربوط به حوالی قرن اول «ق» م میباشد بعضی عوامل قابل مقایسه بدست می آید. بلی ساقه طویل گل «لوتوس» که خم و شکن های مرتب

آن قسمت و سطحی (دروازه شرقی) با حاشیه‌ها (دروازه شمالی و پایه نردبان استویه نمره دوم) و چوکانه‌های دروازه‌های (توراننا) استویه بزرگ را اشغال کرده‌اند چیزی است که میتوان آنرا با آثار بگرام مقایسه کرد. از ساقه بزرگ برگ‌ها - پندک‌ها - گل‌های نیمه باز و باز شده از بعضی جاها اشکال پرنده‌گان مثل مرغابی‌ها بصورت تنها یا جفت جفت طوری مشاهده میشوند که یکی بطرف دیگر روگردانیده است. با این تفصیل تزئیناتی که ذکر شد و روی پارچه‌های حکاکی شده عاج زیاد است برعکس روی قطعات مشبک ابداً دیده نشده است بلی قطعات مشبک موضوع کلاسیک صنعت قدیم هند را نمایش داده ولی در آن آزادی اختیار کرده و تغییراتی وارد نموده است طوری که بیج و خم‌های ساقه وسطی نسبت به سانشی مدورتر و تقسیمات گل‌ها و اشکال حیوانی مرتب‌تر و منظم‌تر است اگر درین قطعات عاج عمیق‌تر نگاه شود واضح میشود که هر يك از عواملی که در ترکیب تزئینات پارچه‌های مشبک عاج بکار رفته نظیر آن در سانشی وجود دارد و این مقایسه تنها به قسمت‌هایی که ذکر شد محدود نیست بلکه به سایر حصص مزین آن (عمارات) مذکور و مخصوصاً به صفحه مقابل فوقانی دروازه جنوبی هم انبساط می‌یابد. يك چیز دیگری که در بگرام بصورت نیم برجسته (تخنيك ب گلهای لوتوس و غیره روی هم نقش شده‌اند) نشان میدهد (نمره ۳۳۲ «۱۸۶» «۱۸۶» هم در سانشی دیده میشود) (حصه وسطی صفحه خارجی ستون نردبان استویه نمره دوم). گول‌های بالدار که در سانشی زیاد است بهمان فراوانی بلکه بیشتر و به اشکال مختلف‌تر در بگرام هم وجود دارد. شیرهای بالدار بالای دو قطعه پارچه صندوقچه نمره

پنجم دوش بدوش نقش شده اند و قسمت میانه قطعه مذکور را شکل عجیبی اشغال کرده که عبارت از یک نوار مر و ارید است و به دور برگ های طویلی بیچا نیده شده (شکل ۱۱۰) بانول های چنگ خود این حیوانات عجیب بکمال وضاحت شیرهای بالدار را بخاطر می آرند که در قسمت فوقانی دروازه غربی استویه بزرگ سانشی نقش شده اند: «باقی دارد»

ترجمه محمد انور خان

پیوسته بگذشته

سینمای تفریحی و جوانان

یک سناریست منظم (نویسنده یک بیس از روی اثرها برای پرده سینما) و فلم گیرنده و اکتور و غیره در آنجا خدمت مینمایند و کرام سالانه عبارت از ترتیب ۲۰ تا ۳۰ فلم میباشد و بمذاق و ضروریات اطفال مختلف السن توجه مینمایند که دران اطفال قبل المدرسه نیز شامل میباشد و بیس Pieces های که از روی اثری ترتیب شده بتوسط کنفرانسی تحت مباحثه قرار داده می شوند که دران کنفرانس از تمام جماهیر شوروی معرفی شده و از طرف دائره مرکزی سینمای تربیوی تصویر می شود. فلم های بدست آمده خیلی مختلف میباشد از قبیل فلم های مسافرت و سیاحت فلم های حیات حیوان، فلم هائیکه در اتحاد جماهیر اجتماعی شوروی حیات اطفال را نشان میدهد، و بعضی فلم های که در برخی ممالک دیگر حیات اشخاص مهم و معروف و فلم هائیکه از روی اثرهای معروف ادبیات اطفال ترتیب شده میباشد.

در بین این فیلم اخیر الذکر نوم سور Tom Sawyer اثر مارک تون Mark Twain اطفال کابیتین گرات اثر ژول ورن Jules Verne ؛ « نیو کیلور » اثر سویت Swift ریکی - تکی - تاوی (Riki - Tiki Tavi) اثر کپلنگ و حکایت ماهیگیر و ماهی ، اثر پوشکین Pouchkine روی نیز شامل میباشند .

البته با وجود مشکلات يك Repertoire مجموعه پدس های يك نهابشگاه رضایت بخش فلم برای اطفال تاسیس شود قائل نشدن صحیح نیست مگر قطعاً امید کرده میشود که بالاخره مغلوب خواهد شد . نشر فلم های مخصوص اطفال از روی تجارت قابل اجرا نخواهند بود تا وقتیکه مصرف ساختن آن تخفیف نیابد . باین نظر به يك میدان وسیعی برای تاجر به گشوده می شود .

فلم هائیکه اطفال آن ها را می پسندند فلم هائیکه از روی قصص و حکایات طفلانه و از روی حیات و زندگی حیوانات و فلم هائیکه حیات اطفال را نشان میدهد ترتیب شده .

صنعت را نباید به نسبت اندیشه اقتصاد فنا سازیم و قراریکه جواب شوروی نشان میدهد که این فلم هائیکه از يك سطح خوب (استتیک) پائین بیاید (استتیک مربوط بحس تمیز و زیبایی) - - - - - جمیع فلم هائیکه برای جوانان معین شده از نقطه نظر ارستیک باید مانند دیگر اثر های صنعتی کامل باشد .

جمیع مساعی برای حرف زدن به اطفال يك زبانی (لهجه ای) بغیر از زبان حقیقی ارستیک و استعمال يك زبانی که از سطح روحی طفل (یعنی اگر این زبان را قصداً و عمدتاً بطور ساده استعمال نمایند) بفلم هائیکه برای جوانان تعیین شده يك خصلت صنعتی و غلط القا میکند .

يك فلم برای جوانان باید ساده باشد لاکن این سادگی باید اثر حقیقی هنر را نشان بدهد .

اگر می‌خواهند يك فلم با آسانی قابل فهم تماشا بین‌های جوان باشد بهتر است مؤلفش تجربه و خیالات و افکار اطفالیکه فلم برای آنها معین شده مراعات و توجه نماید.

پس در صورتیکه از تجربه حیات اطفال يك اندازه دانسته می‌باشند مراعات شود، مؤلف يك فلم باید فلم خود را با سطح این تجربه اطفال برقرار سازد و فلم باید همیشه از تجربه طفل بلندتر باشد بطوریکه برای تماشا بین کوچک يك تجربه تازه و جدید نشان بدهد، او را برای پیشرفت مجبور نماید.

و نیز قابل اهمیت اینست که از فلم‌هاییکه قبلاً برین موجود بوده کاملاً حصه گرفته شود.

حیات يك فلم تجارنی معمولی (عادی) با عموم کوتاه و مختصر میباشد لاکن این فلم میتواند که سالیان درازی بطور مفید در نمایشات مخصوصه اطفال نمایش داده شود. در انگلستان «موسسه برتش فلم» بفائده و خدمت آن پی برده با صنعت سینمائی داخل رابطه شده و يك لیست که از صد فلم اضافه تر بوده از قبیل فلم‌های بزرگ دراماتیک و فلم‌های مختصر و کوتاه که برای اطفال موافق است و اجاره آن قیمت دار نمیباشد نشر نموده.

يك لیست متممی با این تازگی‌ها نشر یافته و امید میرود کمی بعد ممکن خواهد بود يك «فلم خانه» دارای اثرهای مخصوص که بقیمت ارزان بکرا به گرفت برقرار کرد، که با فلم‌های عادی رقابت نکنند.

دکتو (ویل) يك حل سوال دیگری که بآن چندین جواب حل میشود پیش نهاد میکند: - فلم‌های مخصوص می‌توانند دوباره با اندازه کمتر از فلم‌های معمولی ترتیب

داده شود و این عملیست که قبلاً هم تا یک اندازه در بعضی ممالک به معرض اجرا گذاشته شده.

در حین زمان می توان تبادل فلم ها را در بین ممالک مختلفه مدنظر گرفت که این عمل تبادل فلم با خیالات و روابط و اراده نیک بین المللی کمک و خدمت خواهد نمود. این اصول مخصوصاً برای ممالکی مفید خواهد بود که صنعت سینمایی نداشته باشند و بفلم های خارجه گرایه بدهند.

این تبادلات آسان خواهد شد اگر اینها را از تعرفه های گمرکی مخصوص استفاده کرده شود و به نسبت مدنظر گرفته شده نسبت به (کونوانسیون برای تسهیل دوران بین المللی فلم های که تریبوی باشند) (۱) «باقی دارد»

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

(۱) بین کونوانسیون (قرارداد عهد نامه) در ۱۵

ژانویه ۱۹۳۵ بمعرض اجرا گذشته مطابقت با ماده ۱۸